

Anti-pestprotocol

Inleiding

Wij vinden het belangrijk dat iedereen respectvol met elkaar omgaat en iedereen zich veilig voelt op De Kameleon. Wij stimuleren iedereen tot positief gedrag. Wij zijn alert op signalen van pesten. Pesten wordt niet geaccepteerd op onze school. Helaas komt het toch voor, daarom beschrijven wij hier de aanpak. Zo is het voor iedereen duidelijk dat wij het niet accepteren en hoe wij met pesten omgaan.

Wat is pesten?

Het is belangrijk om duidelijk onderscheid te maken tussen plagen en pesten.

Plagen gebeurt vaak spontaan, duurt niet lang en is onregelmatig. Bij plagen zijn de kinderen gelijk aan elkaar; er is geen machtsverhouding. De rollen liggen niet vast: de ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt de ander. Plagen gebeurt zonder kwade bijbedoelingen.

Pesten is herhaald, opzettelijk gedrag om iemand pijn te doen, bang te maken of buiten te sluiten, waarbij er een machtsverschil is tussen de pester(s) en het slachtoffer. Het kan fysiek, verbaal, sociaal of online plaatsvinden en veroorzaakt stress, angst en eenzaamheid. Pesten stopt niet vanzelf en vereist interventie van omstanders om het te stoppen.

Je wordt gepest als...

- Je nergens aan mee mag doen.
- Niemand naast je wil zitten.
- Er niet naar je geluisterd wordt.
- Anderen je belachelijk maken.
- Je duwen of porren krijgt.
- Anderen grapjes over je maken, die jij niet leuk vindt.
- Je wordt uitgescholden of uitgelachen.
- Je spullen worden afgepakt of kapot worden gemaakt.
- Anderen over je roddelen.
- Je wordt opgewacht of achtervolgd.
- Je wordt geslagen of geschopt.

Enkele voorbeelden, er zijn nog veel meer gedragingen die als pesten worden ervaren.

Preventief handelen ter voorkoming van pesten

- Wekelijks lessen sociaal emotioneel leren door middel van de methode Kwink.
- Jaarlijks aandacht voor de Week tegen Pesten van Stichting School en Veiligheid.
- Er is een Anti-pestcoördinator op school aanwezig, dit is Sabine Meijnders. Na de groepsleerkracht is diegene het eerste aanspreekpunt bij pesterijen.
- Verschillen worden aanvaard en ruzies niet met geweld opgelost maar uitgesproken. De medewerkers (en thuis de ouders/verzorgers) zijn een voorbeeld in de omgang met elkaar. De leerlingen wordt een uniforme aanpak aangeleerd hoe je conflicten oplost.
- Duidelijke schoolwaarden SAMEN dragen bij aan een veilige en prettige leeromgeving.

Aanpak van pesten

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten volgen wij de volgende stappen:

1. De leerlingen proberen er eerst zelf uit te komen.
2. Op het moment dat dit niet lukt, dan wordt het besproken en opgelost onder begeleiding van de leerkracht. Indien nodig wordt het besproken in de groep.
3. Bij herhaling of ernstiger gedrag wordt het als een grotere zaak behandeld. Dan wordt de Vijfsporenaanpak gebruikt (zie bijlage):

- Slachtoffer: luisteren, steun bieden, oplossingsstrategieën bespreken.
- Dader: aanspreken op concreet gedrag, gevolgen uitleggen, hulp aanbieden om te veranderen.
- Middengroep: betrekken bij creëren van een positieve groepscultuur.
- Leerkrachten: informeren en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen.
- Ouders: ondersteunen met informatie en advies.

Het incident wordt vastgelegd in ParnasSys (datum, groep, betrokkenen, beschrijving, maatregelen) en de gemaakte afspraken en opvolgacties worden genoteerd.

- Betrek pestcoördinator (Sabine Meijnders) voor advies en coördinatie.
 - Indien nodig vertrouwenspersoon (Jenna Gudden) inschakelen.
4. Volg op of afspraken nagekomen worden en of de situatie verbetert. Bespreek in teamvergadering/IB-overleg.
 5. Indien nodig: doorverwijzen naar externe hulp of klachtencommissie.

Bronnen

[Een veilige school, daar zorg je samen voor! - School & Veiligheid](#)
[Stop Pesten NU](#)
[Pesten | Nederlands Jeugdinstituut](#)

Bijlagen

Bijlage 1: Vijf-sporenaanpak
Bijlage 2: Flyer voor leerlingen en ouders
Bijlage 3: Werkwijze Klets-bus

Bijlage 1

Vijf-sporenaanpak: Reageren op pesten

(bron: [Pestprotocol - Mijn Veilige School & Vijfsporenaanpak - Eerste hulp voor starters](#))

Een effectieve wijze om te reageren op pesten is de zogenoemde vijfsporenaanpak. Deze richt zich op:

1. de school
2. de gepeste leerling
3. de pestende leerling
4. de ouders van de gepeste en van de pestende leerling
5. de klasgenoten

Bij alle sporen geldt:

- Neem elk signaal serieus
- Ga in persoonlijk gesprek
- Werk samen aan een oplossing
- Zorg voor een vervolgesprek

Spoor 1: De school

De school zorgt voor een degelijk anti-pestbeleid, inclusief:

- een vaste en bekende coördinator van het beleid
- een bij de leerlingen bekend aanspreekpunt
- preventief beleid waar de hele school bij betrokken is
- een curatief pestprotocol
- professionalisering van het personeel

→ *Betrokken volwassenen aanzetten tot ingrijpen en uitwisseling van informatie bij pesten.*

Spoor 2: De gepeste leerling

In het gesprek met de gepeste leerling is je belangrijkste doel om de situatie op te helderen en om samen van gedachten te wisselen over wat mogelijke oplossingen zouden kunnen zijn.

- *Naar het kind luisteren.*
- *Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.*
- *Samen met het kind werken aan oplossingen.*
- *Eventueel een sociale vaardigheidstraining om de weerbaarheid te vergroten.*

Spoor 3: De pestende leerling

In het gesprek met de pestende leerling zijn er meerdere mogelijke doelen:

- Mocht de pestende leerling geen blijk geven van voldoende empathie, dan is het aan te raden om deze teweeg te brengen, bijvoorbeeld door een vraag te stellen in de vorm van "Hoe zou jij het vinden als.." of door gedetailleerd te delen hoe het dagelijks leven van de gepeste leerling wordt beïnvloed door het pesten.
 - Een essentieel onderdeel van elk gesprek met een pester, is samen van gedachten te wisselen over wat de pester nodig heeft om niet te hoeven pesten. Mogelijk is de pester in een andere situatie (bijvoorbeeld thuis of op de sportvereniging) juist weer slachtoffer van pestgedrag, is de gepeste misschien ook zelf wel een pester of is er een specifieke trigger voor het pestgedrag welke kan worden weggenomen.
 - Elke gesprek met een pester moet worden afgesloten met het maken van concrete afspraken, waaraan concrete consequenties worden verbonden.
- *Bespreken wat pesten voor een ander betekent, vergroten van het inlevingsvermogen.*
→ *Helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.*
→ *Helpen om zich aan de regels en afspraken te houden.*
→ *Eventueel een sociale vaardigheidstraining.*

Spoor 4: De ouders van de gepeste en de pestende leerling

Het is niet altijd nodig om spoor 4 te volgen. Dit is wel nodig wanneer:

- een leerling mogelijk gevaar loopt, ook buiten school
- er meer informatie nodig is vanuit de ouders
- er details boven zijn komen drijven waar ouders van behoren te weten. Houd dergelijke details nooit verborgen voor ouders.

In een gesprek met ouders is het hoofddoel om de ouders in ieder geval te:

- informeren over de gevoerde gesprekken
 - betrekken bij de besproken oplossingen
- *De ouders die zich zorgen maken, serieus nemen.*
→ *Informatie/advies geven over pesten en de manieren waarop het kan worden aangepakt.*
→ *Met school en ouders het pestprobleem aanpakken.*
→ *Indien nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.*

Spoor 5: De klasgenoten

Het is niet altijd nodig om spoor 5 te volgen. Dit is wel nodig wanneer:

- uit de gevoerde gesprekken met de pester en/of de gepeste blijkt dat een significant deel van de klas op de hoogte is van het pestgedrag of daar zelfs actief aan bijdraagt
 - het pestgedrag de sociale veiligheid in de klas heeft aangetast
 - in de gevoerde gesprekken als oplossing is bedacht om de klas te betrekken
- *Praten over pesten en hun rol daarbij.*
→ *Overleggen over mogelijke oplossingen en waar ze zelf een bijdrage bij kunnen leveren.*
→ *Samen met de leerlingen werken aan oplossingen, waar ze zelf een actieve rol spelen.*

Hoewel een klassengesprek over pesten in het algemeen zeker aan te raden is in de eerste weken van het schooljaar, is het niet effectief om een algemeen klassengesprek over pesten te voeren wanneer er sprake is van een specifiek incident. Wanneer een klassengesprek later in het jaar nodig wordt geacht, dan is deze niet van algemene aard, maar wordt er specifiek ingegaan op het aandeel wat een ieder speelt bij zowel het ontstane probleem als bij de oplossing daarvan. Kernwoorden hierbij zijn

- verantwoordelijkheid
- eigenaarschap

Bijlage 2

Flyer voor leerlingen en ouders



Bijlage 3

Werkwijze Klets-bus

Als een kind gepest wordt en het bijvoorbeeld te spannend vindt om naar de leerkracht te gaan, dan is er ook de mogelijkheid een briefje in de Klets-bus te doen. Eén keer per week wordt de bus geleegd door Sabine. Zij bekijkt wat er beschreven staat en gaat in de week erna in gesprek met de leerling.

Als een kind ziet dat er iemand gepest wordt, maar het niet tegen de leerkracht durft te zeggen, dan is er ook de mogelijkheid om een formulier in de bus te doen. Zij bekijkt wat er beschreven staat en gaat in de week erna in gesprek met de leerling.

Eventueel extra uitleg voor de leerlingen:

Meike bedacht een anti-pest-brievenbus

